METSÄNOMISTAJA

Tutkijan työ sopii uteliaalle ihmiselle, ja siinä tarvitsee kaikkia taitoja, mitä ei ikinä kuvittelisi tarvitsevansa. **YLIJOHTAJA HANNU RAITIO, METSÄNTUTKIMUSLAITOS**

MARKKU VUORIKARI

Metlan ylijohtaja Hannu Raitio (oikealla) luovutti 60-vuotispäivänään saamansa lahjarahat metsäopetuskäyttöön. Taustalla Vantaan Askiston koulun opettaja Outi Jolma oppilaineen.

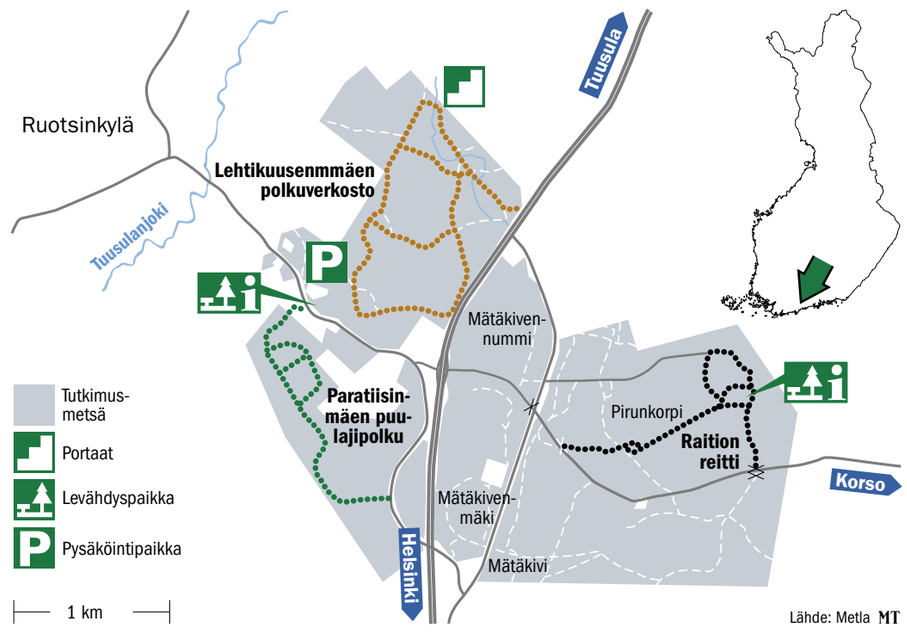

Koekenttä lähellä Helsinkiä

Metsäntutkimuslaitos on toiminut Tuusulan Ruotsinkylässä vuodesta 1923 lähtien.
1920- ja 30-luvulla kokeita oli eri-ikäisten ja eri aikaan koulittujen taimien käytöstä, eri tavalla lajiteltujen kuusen taimien kehityksestä sekä männyn kylvömenetelmistä.
Ulkomaisia puulajeja ja ulkomaista alkuperää edustavia taimia alettiin viljellä 1930-luvulla.
Metsäpuiden jalostus alkoi Ruotsinkylässä vuonna 1948. Jo sitä ennen oli kokeiltu visakoivun ja lehtikuusien lajiristeytyksiä sekä liuskalehtisten koivujen ja leppien periytyvyyttä.
Parhaimpien puuyksilöiden eli pluspuiden kasvullinen monistaminen ja tallentaminen puukokoelmiin alkoi 1950-luvulla.
Lämpösumman ja päivänpituuden vaikutuksia eri alkuperien kasvurytmiin alettiin tutkia vuonna 1993 valmistuneessa kasvihuoneessa.
Nykyisin kenttäkokeissa tutkitaan muun muassa rauduskoivun sopeutumista ilmastonmuutokseen, juurikäävän leviämistä sekä kenttäkerroksen kulumista virkistyskäytön vuoksi.
Kukkimista ja lisääntymistä on tutkittu yli 80 vuotta siemensatotutkimuksilla.

Raition reitti opettaa metsänhoitoa kaupunkilaisille

Tuusulan Ruotsinkylän Pirunkorpeen avattiin uudistettu metsäopetuspolku, joka on nimetty Hannu Raition mukaan.

TUUSULA (MT)
”Kaikkia asioita, mitä koulussa opetetaan, tarvitaan”, Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) ylijohtaja **Hannu Raitio** painotti 5.–6.-luokkalaisille.

Raitio avasi omaa nimeään kantavan metsäopetuspolun yhdessä Vantaan Askiston koulun oppilaiden kanssa 6. syyskuuta.

Avajaispuheessaan Raitio rohkaisi lapsia istumaan tunneilla kärsivällisesti ja hankkimaan vanhemmalla iällä rutkasti kesätyökokemusta. Tutkijan työtä ja metsäalaa hän suositteli lämpimästi omaan, vaiherikkaaseen uraansa vedoten.

”Tutkijan työ sopii uteliaalle ihmiselle, ja siinä tarvitsee kaikkia taitoja, mitä ei ikinä kuvittelisi tarvitsevansa.”

Lasten onnittelulaululla viimeistellyn avajaisseremonian jälkeen koululaiset pääsivät kiertämään uutuudenkarhean reitin ja ihmettelemään, minkä asioiden parissa herra Raitio onkaan urallaan huhkinut.

Raitio lahjoitti 60-vuotispäivänään saamansa lahjarahat koululaisten metsäopetukseen. Koulut voivat anoa matkarahoja Ruotsinkylään Suomen Metsäyhdistyksestä.

Sopii ulkoilureitiksi kelle tahansa

Opetuspolun uusitut opasteet ja reitit on tehty Metsähallituksen, Metsäntutkimuslaitoksen, Suomen Metsäyhdistyksen sekä Tuusulan kunnan liikuntapalveluiden yhteistyönä.

”Reitti esittelee talousmetsää. Kaupunkilaisetkin pääsevät näkemään, miltä metsänhoitotoimenpiteet näyttävät”, Metlan Etelä-Suomen alueyksikön johtaja **Jari Varjo** kuvailee.

”Yhteistyötä jatketaan ja oppimisaineistoja kerätään talven aikana uusille verkkosivuille. Suunnitelmissa on myös alueella risteilevien muiden polkujen opasteiden kunnostus”, Metsähallituksesta kerrotaan.

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on vilkkaassa käytössä, ja siellä vierailee koululaisten ja päiväkotiryhmien lisäksi paljon muitakin metsäluonnosta nauttivia ulkoilijoita.

Uusien opasteiden lisäksi reitin alkuun on tehty uusi parkkipaikka helpottamaan alueelle saapumista. Suurin osa reitistä sopii myös pyörätuolilla ja lastenvaunujen kanssa liikkujille.

Ruotsinkylä on osa Metlan tutkimusmetsäverkostoa.

Kaiken kaikkiaan 1 200 hehtaarin kokoinen tutkimusalue Tuusulan, Sipoon, Lopen, Mäntsälän ja Hausjärven alueella edustaa Suomen eteläisen rannikkoalueen sisäosan maantieteellisiä ja metsätaloudellisia erityispiirteitä. Aluetta hoitaa Metsähallitus.

SUVI NIEMI

Raition reitillä on 17 opastaulua, jotka esittelevät polun varrella esiintyviä metsätyyppejä ja kehitysluokkia.

Pakurikääpää ei saa kerätä ilman lupaa

Pakurikäävän kerääminen metsistä on vilkastunut niin kotitalous- kuin kaupalliseen käyttöön sen oletettujen terveysvaikutusten vuoksi.

Käävät ovat luonnonvaraisia sieniä, ja sienien kerääminen kuuluu jokamiehenoikeuksiin. Kääpien kasvutapa vaihtelee, ja puussa kasvavan käävän saa irrottaa vain puuta tai kantoa vahingoittamatta. Monivuotiset käävät kasvavat keruun jälkeen takaisin.

Pakurikääpä muodostaa elävissä puissa mustan, epämääräisen muotoisen, lohkeilevan pahkan eli pakurin, joka ei ole itse kääpä, vaan sienen aiheuttama kasvannainen.

Ympäristöministeriön jokamiehenoikeuksia koskevan raportin mukaan pakurikääpä on kasvutavaltaan sellainen, että sen irrottaminen puuta vahingoittamatta ei ole mahdollista.

Sen vuoksi pakurikäävän kerääminen ei ole sallittua jokamiehenoikeudella. Jos pakuria mielii kerätä esimerkiksi teetä varten, maanomistajalta täytyy kysyä lupa.

KARI SALONEN

Pakuri on sienen aiheuttama kasvannainen puun kyljessä. Varsinainen pakurikäävän itiöemä muodostuu kuoren alle.

Metsähallituksen luontopalvelut ei myönnä keräyslupia pakurikäävän ja sen kasvannaisen keräämiseen valtion luonnonsuojelualueilta muihin kuin tutkimustarkoituksiin.

Pakurikääpä on varsin yleinen lehtipuiden, erityisesti koivun, lahottaja koko maassa. Sienen itiöt tarttuvat kaikenlaisiin rungon vioittumiin.

SUVI NIEMI